

“เรียนรู้จากท้องถิ่น
สู่สังคมที่ยั่งยืน”

“รักษากินฐาน
ภูมิปัญญาไทย
สู่อนาคตที่ยั่งยืน”

แบบรายงาน Best Practices

การพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี บูรณาการการจัดการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ
ตามโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้

❖ อัตลักษณ์วิถีในถิ่นฐาน ❖

พัฒนาสู่วัฒนธรรมการศึกษาศึกษาของสถานศึกษา
เพื่อให้ผู้เรียนรักถิ่นในถิ่นฐาน และต่อยอดสู่ *Soft Power*

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

“ภูมิปัญญาท้องถิ่น
สร้างคนดี มีทักษะ
พัฒนาสู่อนาคต”

นางสาวมณฑิตา ดอนปาน

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนเมืองมายวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ทักษะวิชาการ

ทักษะชีวิต

ทักษะอาชีพ

“เรียนรู้ รักษาถิ่น สร้างสรรค์ สู่ Soft Power”

คำนำ

รายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือนวัตกรรม (Best Practice) การพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถี บูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ จัดทำขึ้น เพื่อเสนอรับการคัดเลือกผลงานตามโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีในถิ่นฐาน พัฒนาสู่ นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนรักถิ่นถิ่นฐานสู่ Soft Power ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สหวิทยาเขตบุญวาทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน รายงานฉบับนี้นำเสนอผลการดำเนินงานของโรงเรียนเมืองมายวิทยาในการพัฒนาและขับเคลื่อนแหล่ง เรียนรู้อัตลักษณ์วิถีสามสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการกับหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผ่านแนวทางการบริหารสถานศึกษา MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจร คุณภาพ PDCA ควบคู่กับการนิเทศภายในและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการลงมือปฏิบัติจริง การดำเนินงานมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้ง ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างสรรค์ผ่านผลงาน และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดสู่อาชีพสู่ Soft Power ตลอดจนสร้าง ความตระหนักในคุณค่าของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และ สืบสานอัตลักษณ์ของชุมชน ยังมุ่งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ราษฎร์ท้องถิ่น และ ภาครัฐเครือข่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและชุมชน

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ราษฎร์ชาวบ้าน ชุมชน และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วม สนับสนุน และร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานจนบรรลุ เป้าหมาย โรงเรียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครู ผู้บริหาร และผู้สนใจ สามารถนำแนวคิด กระบวนการ และบทเรียนที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามบริบทของ แต่ละสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

นางสาวมินจิตา ดอนปาน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองมายวิทยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ความสำคัญของนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ	1
2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	3
3. ขั้นตอนการดำเนินงาน	4
4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ	22
5. ปัจจัยความสำเร็จ	39
6. บทเรียนที่ได้รับ	41
7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	42
บรรณานุกรม	49

แบบรายงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือนวัตกรรม (Best Practice)
การพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี บูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ
ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ตามโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
อัตลักษณ์วิถีในถิ่นฐาน พัฒนาสู่นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนรักในถิ่นฐาน
และต่อยอดสู่ Soft Power สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ชื่อผลงาน สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS

 โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA โรงเรียนเมืองมายวิทยา

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนเมืองมายวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ประเภทโรงเรียน ขนาดกลาง

ชื่อ-สกุลผู้บริหาร นางสาวมณฑิตา ดอนปาน ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

1. ความสำคัญของนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ควบคู่กับสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งทักษะวิชาการ ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้ในสถานการณ์จริง ขณะเดียวกันการจัดการศึกษาควรเชื่อมโยงโรงเรียนกับบริบทของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายสามารถนำไปใช้ได้จริง และสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์และถิ่นฐานของตนเอง หลักการดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ รวมทั้งจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) จึงเป็นทักษะพื้นฐานในการพัฒนานักเรียนให้นำไปสู่คุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ และสามารถดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนไปสู่ศตวรรษที่ 21 (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560: 28-32) ทักษะอาชีพ (Career Skills) เป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิต จะเห็นได้จากนโยบายรัฐบาลที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยได้กำหนดนโยบายหลัก 12 ข้อ ทั้งนี้นโยบายข้อที่ 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัยด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, 2563)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรในหลวงรัชกาลที่ 10 ในการสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ด้านการมีงานทำมีอาชีพ ประกอบกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2569 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์หนึ่งคือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยโดยผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

ทั้งความรู้ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานรวมทั้ง มีคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ เนื่องจากปัจจุบันนี้กระแส โลกาวิตันได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงทั้งวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เศรษฐกิจและ สังคม ตลอดจนด้านอื่น ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปอย่างแพร่หลายส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ทุกภาค ส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ตระหนักเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมพัฒนาประเทศในทุกด้านโดย กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ “Thailand 4.0” ขึ้น ซึ่งปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ ดังกล่าวคือ ทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมความรู้ทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานที่ถูกต้องและ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้นักเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สัมผัสและ เรียนรู้อาชีพจากการจัดประสบการณ์ในโรงเรียน สถานประกอบการ/แหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจเลือก 2 เส้นทางทางการศึกษาการประกอบอาชีพในอนาคตได้สอดคล้องกับ ความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้สอดคล้องกับ ความต้องการ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) จิตติมา วรรณศรี (2566) เสนอว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต้องใช้การบริหารเชิงระบบ โดยบูรณาการ PDCA การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ PLC เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วิจารณ์ พานิช (2561) เน้นว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ และสร้างนวัตกรรม จากสถานการณ์จริง

จากการศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนเมืองมายวิทยา พบว่าในท้องถิ่นมีภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ ด้าน “จักสานไม้ไผ่” ที่มีคุณค่าแต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเป็นระบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับหลักสูตรและการ พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพผู้เรียนยังต้องได้รับการส่งเสริมให้สามารถนำความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ กับสถานการณ์จริง ควบคู่กับการพัฒนาทักษะชีวิต การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และทักษะอาชีพ ที่สามารถนำไปใช้ในอนาคตได้โรงเรียนจึงเห็นความจำเป็นในการนำทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ทรัพยากรในชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและเห็น คุณค่าของถิ่นฐานของตนเอง ซึ่งหมู่บ้านนางาม ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นมีชื่อเสียงจากงานหัตถกรรมด้านการนำไม้ซางนวล พืชท้องถิ่นมาสร้างสรรค์ลักษณะเด่นคือ ความประณีต การใช้ ผิวนไม้ไผ่ ที่มีเนื้อเหนียว ทนทาน ไร้รอยร้าวเกิดจินตนาการด้วยลวดลายเฉลพาะถิ่นที่เรียกว่า ลายก่องข้าว ดอก ซึ่งสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน

จากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการดังกล่าว โรงเรียนกำหนดให้การพัฒนา “จักสานไม้ไผ่” เป็นแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีสามารถบูรณาการการเรียนรู้ได้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน การดำเนินงานเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตั้งแต่ประวัติความเป็นมา วัสดุและภูมิปัญญา กระบวนการจักสาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการนำเสนอผลงาน โดยนำ MUANGMAI MODEL มาเป็นกรอบการบริหารที่มุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ การประเมิน การพัฒนาผู้เรียน ใช้นวัตกรรม WORKS เป็นกลไกนวัตกรรมในขับเคลื่อนด้านวิสัยทัศน์ การมีส่วนร่วม เครือข่าย การพัฒนาองค์ความรู้ และ ความยั่งยืนโรงเรียนสร้างการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ปราชญ์ชาวบ้าน และภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันวางแผน ถ่ายทอดภูมิปัญญา สนับสนุนทรัพยากร และพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทจริง และสามารถนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นไปสร้างสรรค์สู่ Soft Power ผ่านผลิตภัณฑ์ เรื่องราว ลวดลาย วิถีชีวิต และองค์ความรู้ของชุมชน ตลอดจนการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเผยแพร่สู่สังคม

ผลจากการวิเคราะห์นำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS ตามวงจรคุณภาพ PDCA การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีเพื่อ

เสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เพื่อเปลี่ยนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นฐานการจัดการเรียนรู้ที่มีระบบและเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมนวัตกรรมดังกล่าวมุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้จากถิ่นฐานสร้างทักษะจากการปฏิบัติจริงต่อยอดภูมิปัญญาสู่อาชีพ และเกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น พร้อมทั้งสร้างระบบการสืบสานภูมิปัญญาจกสานไม้ไผ่ให้เกิดความต่อเนื่อง นวัตกรรมดังกล่าวเป็นกระบวนการเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การพัฒนาทักษะ 3 ด้าน การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มเผยแพร่อัตลักษณ์สู่ Soft Power โดยมีโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงผู้เรียน ครู ครอบครัวย ชุมชน ปราชญ์ท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายเข้าด้วยกัน เพื่อให้การสืบสานจกสานไม้ไผ่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐาน สามารถนำภูมิปัญญามาต่อยอดอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนให้เป็นพลังทางวัฒนธรรมที่สามารถก้าวสู่ Soft Power อย่างมีคุณค่า

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

1. เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จกสานไม้ไผ่” ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA
2. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น
3. เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ผ่านการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงจกสานไม้ไผ่ และต่อยอดสู่อาชีพสู่ Soft Power
4. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และภาคีเครือข่าย ในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

เป้าหมาย

คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเมืองมายวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จำนวน 16 คน และนักเรียน จำนวน 133 คน

เชิงปริมาณ

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 90 มีส่วนร่วมในขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้ “จกสานไม้ไผ่”
2. นักเรียน ร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น
3. นักเรียน ร้อยละ 90 ได้เข้าร่วมกิจกรรม “จกสานไม้ไผ่” เพื่อพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ
4. นักเรียน ร้อยละ 80 มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

เชิงคุณภาพ

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถบูรณาการแหล่งเรียนรู้ “จกสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA
2. นักเรียนได้รับโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนน O-NET ที่สูงขึ้น
3. นักเรียนมีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่า และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมสู่ Soft Power

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 หลักการ/แนวคิดในการสร้างและพัฒนา

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีเพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ของโรงเรียนเมืองมายวิทยา ยึดหลักการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และบริบทของชุมชนเป็นฐานสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์จริง เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของถิ่นฐานของตนเอง

การดำเนินงานยึดหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด ผักทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และสามารถปฏิบัติได้จริง โรงเรียนนำแนวคิด การบริหารเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ในการพัฒนานวัตกรรม โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ เริ่มจากการศึกษาบริบทของโรงเรียนและชุมชน วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและศักยภาพของแหล่งเรียนรู้ แล้วนำข้อมูลมาออกแบบระบบการใช้ “จักสานไม้ไผ่” เป็นฐานการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

นอกจากนี้ โรงเรียนได้ใช้แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ราษฎรชาวบ้าน ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมสนับสนุนทรัพยากร ร่วมประเมินผล และร่วมพัฒนา ทำให้การใช้แหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้ไผ่” เป็นภารกิจร่วมของโรงเรียนและชุมชน และเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ Soft Power

3.2 แนวคิดในการพัฒนา

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้พัฒนานวัตกรรมแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การดำเนินงานมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านให้มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและต่อยอดสู่การประกอบอาชีพได้ โรงเรียนเริ่มจากการศึกษาบริบท สภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน และศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน กำหนดแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีเป็นฐานการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหลักสูตรกับประสบการณ์จริงของผู้เรียน ดำเนินการแบบบูรณาการโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกและการลงมือปฏิบัติจริงเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ โรงเรียนใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC เป็นกลไกให้ผู้บริหารและครูร่วมวิเคราะห์ ออกแบบ จัดกิจกรรม สังเกตการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำผลสะท้อนกลับมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ MUANGMAI MODEL-WORKS ทำหน้าที่เป็นกรอบการบริหาร โดยเน้นภูมิปัญญา การมีส่วนร่วม เครือข่าย การพัฒนาองค์ความรู้ และความยั่งยืนของการดำเนินงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นวงจรในการวางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบ ประเมินผล

และปรับปรุงพัฒนา ด้านทักษะวิชาการ ผู้เรียนได้ฝึกสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล คำนวณ ออกแบบ สื่อสาร ใช้เทคโนโลยี และประยุกต์ความรู้จากหลายกลุ่มสาระในการสร้างผลงาน ผู้เรียนได้ศึกษาประวัติความเป็นมา คุณค่าของภูมิปัญญา วัสดุ กระบวนการจักสาน และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

จากการสังเคราะห์แนวคิดข้างต้น โรงเรียนได้พัฒนากระบวนการพัฒนาทักษะทั้ง 3 ด้าน 1. ทักษะวิชาการ ผู้เรียนได้ฝึกสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล คำนวณ ออกแบบ สื่อสาร ใช้เทคโนโลยี และประยุกต์ความรู้จากหลายกลุ่มสาระในการสร้างผลงาน ผู้เรียนได้ศึกษาประวัติความเป็นมา คุณค่าของภูมิปัญญา วัสดุ กระบวนการจักสาน และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2. ทักษะชีวิต ผู้เรียนได้ฝึกการวางแผน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ ความอดทน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้เรียนได้แบ่งหน้าที่ รับฟังความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือกัน และปรับตัวเมื่อเกิดปัญหาระหว่างการปฏิบัติงาน 3. ทักษะอาชีพ ผู้เรียนได้ฝึกเตรียมวัสดุ ใช้เครื่องมือ จักสาน ออกแบบ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบคุณภาพ และสร้างสรรค์ผลงานจากไม้ไผ่ รวมทั้งเรียนรู้การคำนวณต้นทุนการกำหนดราคา การสร้างมูลค่าเพิ่ม การบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ และการนำเสนอผลิตภัณฑ์สู่ Soft Power

จากการสังเคราะห์แนวคิดข้างต้น โรงเรียนได้พัฒนากระบวนการพัฒนาทักษะทั้ง 3 ด้าน ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย โดยมีรายละเอียดของการสังเคราะห์ปรากฏในตารางสังเคราะห์เอกสารต่อไป

ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาบูรณาการการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการ	Christina Evans (2008)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551) และ จันทร์เพ็ญ สุวรรณศรี (2558)	วิจารณ์ พานิช (2555)	รัตนา ศรีพรหมใจรักษ์ (2555)	สรเดช เลิศวัฒนาภินิช (2560)	Ridzwan (2017)	Manpower Group (2562)	World Economic Forum (2020)	ผลการสังเคราะห์
การบูรณาการการจัดการเรียนรู้									
1. ทักษะในการทำงานร่วมกันและมนุษยสัมพันธ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓			6
2. ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์	✓	✓			✓	✓		✓	5
3. ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์	✓							✓	2
4. ทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการใช้ปฏิบัติ	✓	✓	✓		✓				4
5. ทักษะกระบวนการทำงาน		✓	✓	✓	✓	✓		✓	6
6. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
7. ทักษะการสื่อสาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓			6
8. ทักษะด้านการวางแผน		✓	✓		✓				3
9. ทักษะการจัดการ		✓	✓	✓	✓			✓	5
10. ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์			✓						1
11. ทักษะทางสังคมและวัฒนธรรม			✓						1
12. ทักษะการใช้ค่านิยมและประสบการณ์ เชิงบวก					✓				1

13. ทักษะด้านการประกอบการ					✓				1
14. ทักษะด้านศิลปะแขนงต่างๆ							✓		1
15. ทักษะทางอารมณ์และสังคม							✓		1

จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ตลอดจนแนวคิดการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยกำหนดเป้าหมายเชิงผลลัพธ์ที่ชัดเจน นักเรียนร้อยละ 90 ได้เข้าร่วมกิจกรรม “จักสานไม้ไผ่” เพื่อบูรณาการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาสืบค้น คิดวิเคราะห์ วางแผน ออกแบบ ลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

นอกจากนี้ ได้พิจารณาทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะทางสังคมและวัฒนธรรม ทักษะการใช้ค่านิยมและประสบการณ์เชิงบวก ทักษะด้านการประกอบการ ทักษะด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ และทักษะทางอารมณ์และสังคม ซึ่งแม้บางองค์ประกอบจะปรากฏในเอกสารสังเคราะห์ไม่ถึงเกณฑ์ความถี่ที่กำหนด แต่มีความสอดคล้องกับบริบทของจักสานไม้ไผ่และสามารถนำมาใช้เป็น ทักษะสนับสนุน ในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการออกแบบผลิตภัณฑ์ การอนุรักษ์อัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยการสร้างเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาสู่ Soft Power

เกณฑ์	รายละเอียด	การนำมาใช้
1. ความถี่จากการสังเคราะห์	ปรากฏในเอกสาร/งานวิจัยตั้งแต่ 5 แหล่งขึ้นไป	ใช้คัดเลือกทักษะหลัก
2. ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ต้องสนับสนุนการพัฒนาทักษะวิชาการ ชีวิต และอาชีพ	เป็นเกณฑ์หลัก
3. ความสอดคล้องกับบริบท	สามารถนำมาใช้กับแหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้ไผ่”	เป็นเกณฑ์สำคัญ
4. สามารถปฏิบัติจริงได้	สามารถออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนลงมือทำและเกิดทักษะ	ต้องเห็นพฤติกรรมจริง
5. สามารถวัดและประเมินได้	กำหนดตัวชี้วัดหรือพฤติกรรมที่สังเกตได้	ใช้ประเมินผล
6. สามารถบูรณาการได้	เชื่อมโยงหลายกลุ่มสาระและ 3 ทักษะได้	ใช้ในการออกแบบกิจกรรม
7. เชื่อมโยงการต่อยอด	สามารถนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ อาชีพ อัตลักษณ์ และ Soft Power	ใช้เป็นผลลัพธ์ปลายทาง

กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกทักษะจากผลการสังเคราะห์เอกสาร โดยพิจารณาความถี่ขององค์ประกอบที่ปรากฏตั้งแต่ 5 แหล่งขึ้นไป ร่วมกับความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม ความเหมาะสมกับบริบทแหล่งเรียนรู้จักสานไม้ไผ่ ความสามารถในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้และปฏิบัติจริง ตลอดจนความสามารถในการกำหนดตัวชี้วัดและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จากนั้นนำทักษะที่ผ่านเกณฑ์มาจัดกลุ่มและบูรณาการเป็น 3 ทักษะหลัก ได้แก่ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ โดยมีทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ การเป็นผู้ประกอบการ สังคมและวัฒนธรรม และทักษะทางอารมณ์และสังคมเป็นทักษะสนับสนุน เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนต่อยอดอัตลักษณ์ของชุมชนสู่ Soft Power ได้อย่างเหมาะสม

3.3 กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรม

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้กำหนดหลักการและแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS ตามวงจรคุณภาพ PDCA การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถีเพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสู่ Soft Power การดำเนินงาน ขับเคลื่อนผ่านนวัตกรรม WORKS ได้แก่ W : Wisdom & Vision การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม O : Open Participation การเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคี เครือข่ายมีส่วนร่วม R : Relation & Networking การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและปราชญ์ ท้องถิ่น K : Knowledge Development การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ และ S : Sustainability & Success การสร้างความสำเร็จและระบบการสืบสานภูมิปัญญาให้เกิดความ ต่อเนื่อง ควบคู่กับวงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนด Plan วิเคราะห์ บริบท วางแผน และกำหนดเป้าหมาย Do นำแผนไปสู่การจัดการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติจริง Check ตรวจสอบ ประเมินผล และสะท้อนผลการดำเนินงาน และ Act นำผลการประเมินและข้อมูลย้อนกลับมา ปรับปรุง พัฒนา และต่อยอดกิจกรรม แหล่งเรียนรู้ และนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลที่มุ่งหวังผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง พร้อมทั้ง ความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ขณะเดียวกันครูมีความสามารถในการออกแบบและ จัดการเรียนรู้จากบริบทจริง สามารถพัฒนานวัตกรรมร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC และโรงเรียน สามารถสร้างระบบการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ให้เป็นฐานการเรียนรู้ที่มี คุณภาพ

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรม สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สู่ Soft Power

3.4 ปัจจัยนำเข้า

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้นำบริบทและสภาพปัญหา ความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน ตลอดจนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ซึ่งเป็นอัตลักษณ์และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่มีคุณค่าสามารถเชื่อมโยงกับหลักสูตรและจัดเป็นฐานการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายด้านคุณภาพของสพฐ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569–2570 ที่มุ่งยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความแตกต่างและความถนัดของแต่ละบุคคล ดังนั้น โรงเรียนจึงนำแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” มาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ผู้เรียนได้ศึกษา สืบค้น คิดวิเคราะห์ ออกแบบ ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหา และสร้างผลงานจริง ตั้งแต่การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการจักสาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการนำเสนอผลงาน ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมทั้ง ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ พร้อมทั้งเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและถิ่นฐานของตนเองปัจจัยนำเข้าดังกล่าวจึงนำไปสู่การออกแบบและขับเคลื่อนนวัตกรรม สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วยการบริหารสถานศึกษา MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA โดยมีครูผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ราษฎรชาวบ้าน และภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้แหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถีเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

3.5 กระบวนการสร้างและการพัฒนา

กระบวนการพัฒนานวัตกรรมสานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีและเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ โรงเรียนเมืองมายวิทยาดำเนินการโดยบูรณาการหลักการ แนวคิด และนวัตกรรม การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ภายใต้กรอบแนวคิดสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ 1. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” โดยใช้บริบทภูมิปัญญา และทรัพยากรท้องถิ่นเป็นฐาน เชื่อมโยงสู่การจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียน และ 2. การบริหารจัดการและขับเคลื่อนนวัตกรรมด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS ตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นกลไกในการวางแผน ดำเนินงาน นิเทศติดตาม ประเมินผล สะท้อนผล และพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง ด้วย MUANGMAI MODEL – WORKS มีองค์ประกอบการพัฒนาบูรณาการ 5 ด้าน ผ่านนวัตกรรม WORKS ภายใต้แนวคิดหลัก “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน” โดยมี 5 ขั้นตอน สร้างสรรค์ขึ้นจากการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีสำคัญ 2 ประการ ส่งผลให้เกิดความสำเร็จเชิงประจักษ์ใน 3 มิติหลัก ดังต่อไปนี้

- วงจรคุณภาพ (PDCA) ใช้เป็นฐานในการวางแผน (Plan) การปฏิบัติการสังเกตการสอน (Do) การประชุมสะท้อนคิดให้ข้อมูลย้อนกลับ (Check) และการประเมินผลเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่นวัตกรรม (Act)

- กระบวนการ PLC สร้างเครือข่ายความร่วมมือ (Community) จัดตั้งกลุ่มชุมชนวิชาชีพร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง และครูผู้สอนเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาเชิงรุกร่วมกันหาความต้องการของครูในการพัฒนาการจัดกิจกรรม Active Learning และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมออกแบบนวัตกรรมระดมสมองออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการบริหาร MUANGMAI MODEL – WORKS ดังนี้

M – Model พัฒนารูปแบบอย่างมีระบบ โดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ดำเนินการ และประเมินผล

U – Uplifting Achievement มุ่งเน้นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือสมรรถนะ

ของผู้เรียน/ครู

A – Assessment ใช้การประเมินอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนผลลัพธ์และปรับปรุง การดำเนินงาน

N – Nurturing Growth พัฒนาผู้เรียน ครุอย่างรอบด้าน ทั้งด้านทักษะ พฤติกรรม และคุณลักษณะ

G – Growth เน้นการเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีแผนพัฒนาองค์กรรวมและยั่งยืน

M – Media Integration บูรณาการเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล (เช่น OBEC Content Center) เพื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย

A – Action-Oriented ใช้แนวทางที่ปฏิบัติได้จริง มีการทดลองใช้และพัฒนา

I – Innovation พัฒนาแนวทางใหม่ที่ตอบโจทย์บริบทและสร้างคุณค่าต่อผู้เรียน/องค์กร

องค์ประกอบการพัฒนา 5 ด้าน โดยขับเคลื่อนผ่านนวัตกรรม WORKS ดังนี้

W – Wisdom & Vision (การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม) ใช้ฐานข้อมูลผลคะแนน O-NET และบริบทท้องถิ่น มาวิเคราะห์ SWOT ร่วมกับครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่เห็นชอบร่วมกัน

O – Open Participation (การเปิดรับการมีส่วนร่วม) ยกระดับบทบาทสมาคมผู้ปกครองและครู และชมรมศิษย์เก่าให้มีส่วนร่วมเชิงรุกในการจัดกิจกรรม (เช่น งานครบรอบ 34 ปี) และระดมทรัพยากรเพื่อเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของร่วม (Sense of Ownership)

R – Relation & Networking (การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์) สานสัมพันธ์กับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และปราชญ์ชาวบ้านในอำเภอเมืองลำปาง เพื่อนำภูมิปัญญาและงบประมาณมาบูรณาการในหลักสูตร

K – Knowledge Development (การพัฒนาคุณภาพวิชาการ) ส่งเสริมระบบ PLC ให้ครูแลกเปลี่ยนเทคนิคการสอนผ่านสื่อสมัยใหม่และเทคโนโลยี AI (AI for All) มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่สะท้อนจากคะแนน O-NET ที่สูงกว่าระดับประเทศ และความสำเร็จรายบุคคลของนักเรียน

S – Sustainability & Success (ความสำเร็จที่ยั่งยืน) จัดให้มีการสรุปบทเรียน (AAR) หลังจบทุกโครงการเพื่อนำมาปรับปรุง และเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะผ่านช่องทางออนไลน์ และสื่อประชาสัมพันธ์ของเขตพื้นที่

รูปภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วย MUANGMAI MODEL – WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

3.6 การพัฒนาแนวทางและการขับเคลื่อน

3.1 การออกแบบและพัฒนาแนวทางในการขับเคลื่อน

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้ออกแบบและพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีสานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีเพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสู่ Soft Power โดยศึกษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานและบริบทของโรงเรียน ข้อมูลจากการนิเทศติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ตลอดจนสอบถามและรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของผู้เรียน ครู โรงเรียน และชุมชน ผลการวิเคราะห์พบว่าโรงเรียนมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน “จักสานไม้ไผ่” ซึ่งเป็นอัตลักษณ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า สามารถนำมาเชื่อมโยงกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงได้ แต่จำเป็นต้องมีการออกแบบระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้แหล่งเรียนรู้ดังกล่าวเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวทางเดิมของโรงเรียนที่กำหนดให้ “จักสานไม้ไผ่” เป็นฐานการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงตั้งแต่การศึกษาความเป็นมา วัสดุและภูมิปัญญา กระบวนการจักสาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการนำเสนอผลงาน

จากผลการศึกษาดังกล่าว โรงเรียนจึงออกแบบแนวทางการขับเคลื่อนโดยใช้ MUANGMAI MODEL-WORKS เป็นกรอบในการบริหารจัดการ และโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้การดำเนินงานเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทและกำหนดเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงานจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติจริง นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินกลับมาปรับปรุงและพัฒนา ทั้งนี้ใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC เป็นกลไกในการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ร่วมออกแบบ

กิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทดลองใช้ สังเกตการจัดการเรียนรู้ สะท้อนผล และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง กิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและแหล่งเรียนรู้

การพัฒนาแนวทางโรงเรียนได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ “จักสานไม้ไผ่” เป็นฐานการเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง โดยเชื่อมโยงความรู้จากหลักสูตรกับสถานการณ์จริงในชุมชน ผู้เรียนได้ศึกษาและสืบค้น ประวัติความเป็นมา คุณค่า วัสดุ เครื่องมือ และกระบวนการจักสานจากแหล่งเรียนรู้และปราชญ์ชาวบ้าน จากนั้นนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ วางแผน ออกแบบ และลงมือปฏิบัติจริง ตั้งแต่การเตรียมวัสดุ การใช้เครื่องมือ การจักสาน การตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงเรียนรู้การคำนวณต้นทุน การกำหนด ราคา การสร้างมูลค่าเพิ่ม การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ และการนำเสนอผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการกับการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

แนวทางดังกล่าวมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวม โดยทักษะวิชาการ เกิดจากการสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การคำนวณ การออกแบบ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการประยุกต์ใช้ความรู้ จากหลายกลุ่มสาระในการสร้างผลงาน ทักษะชีวิต เกิดจากการวางแผน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ ความอดทน การสื่อสาร การแบ่งหน้าที่ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะอาชีพ เกิดจาก การฝึกเตรียมวัสดุ การใช้เครื่องมือ การจักสาน การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตรวจสอบคุณภาพ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา การสร้างมูลค่าเพิ่ม การบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ และการนำเสนอ ผลงาน ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต โรงเรียนยังออกแบบระบบการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการขับเคลื่อน โดยผู้บริหารทำหน้าที่กำหนดนโยบาย สนับสนุนทรัพยากร กำกับติดตาม และสร้างเงื่อนไขให้เกิด การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องครูทำหน้าที่ออกแบบและจัดการเรียนรู้ ประเมินผล และพัฒนากิจกรรมร่วมกัน ผ่าน PLC นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงาน ขณะที่ปราชญ์ชาวบ้านและชุมชนทำหน้าที่เป็นแหล่งองค์ความรู้และ ผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา ส่วนภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และการเผยแพร่ผลงาน ส่งผลให้ การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้เป็นความร่วมมือของทุกภาคส่วน ไม่ใช่การดำเนินงานของโรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว สอดคล้องกับหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่โรงเรียนกำหนดไว้

การควบคุมคุณภาพโรงเรียนใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนด Plan ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์บริบท ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพ กำหนดเป้าหมาย วางแผน กิจกรรม และกำหนดผู้รับผิดชอบ Do นำแผนไปสู่การปฏิบัติจริงผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการลงมือ ปฏิบัติด้านจักสานไม้ไผ่ Check นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน คุณภาพผลงาน และทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ และ Act นำผลการ ประเมิน ข้อมูลสะท้อนกลับ และข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเข้าสู่กระบวนการ PLC และการสรุปทบทวน เพื่อปรับปรุงกิจกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้ ผลิตภัณฑ์ และระบบการใช้แหล่งเรียนรู้ในรอบต่อไป ทำให้การ ดำเนินงานเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามหลักการพัฒนาคุณภาพที่โรงเรียนกำหนดไว้

ผลจากการออกแบบและพัฒนาแนวทางดังกล่าว ทำให้โรงเรียนมีระบบการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” ที่มีความชัดเจน เชื่อมโยงตั้งแต่การวิเคราะห์บริบท การวางแผน การมีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ การนิเทศติดตาม การประเมินผล และการพัฒนาต่อยอด โดยมี MUANGMAI MODEL-WORKS เป็นกรอบการบริหาร WORKS เป็นกลไกการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC เป็นกลไกพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และวงจรคุณภาพ PDCA เป็นวงจรควบคุมและพัฒนาคุณภาพ ส่งผล ให้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” ได้รับการพัฒนาให้เป็นฐานการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสู่ Soft Power สามารถคิด

วิเคราะห์ แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติ ทำงานร่วมกับผู้อื่น และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ขณะเดียวกันผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.2 การสร้างการมีส่วนร่วม

1. แต่งตั้งคณะกรรมการและวางแผนร่วมกัน โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” โดยมีผู้บริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ราษฎร ชาวบ้าน ชุมชน และภาคีเครือข่ายร่วมประชุม ชี้แจงแนวทาง กำหนดบทบาทหน้าที่ เป้าหมาย และร่วมวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน

2. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาความรู้และทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐาน การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตร และการออกแบบกิจกรรม “จักสานไม้ไผ่” เพื่อพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียน

3. ร่วมพัฒนากิจกรรมและนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC ผู้บริหารและครูร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ออกแบบแผนและกิจกรรมการเรียนรู้ ทดลองใช้ สังเกตผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลผ่านกระบวนการ PLC เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนา นวัตกรรม การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้ไผ่” อย่างต่อเนื่อง

4. ราษฎรชาวบ้าน ชุมชน และนักเรียนร่วมลงมือปฏิบัติ ราษฎรชาวบ้านและชุมชนร่วมถ่ายทอด องค์ความรู้ เทคนิค และภูมิปัญญาการจักสาน ขณะที่นักเรียนมีส่วนร่วมตั้งแต่การศึกษาค้นคว้า วางแผน ออกแบบ เตรียมวัสดุ ลงมือจักสาน แก้ปัญหา พัฒนาผลงาน คำนวณต้นทุน สร้างมูลค่าเพิ่ม และนำเสนอ ผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

5. กำกับ ติดตาม และประเมินผลร่วมกัน ผู้บริหารและครูร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้ โดยพิจารณาการมีส่วนร่วมของผู้เรียน คุณภาพกิจกรรม ผลงาน และพัฒนาการด้านทักษะ วิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายร่วม ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการดำเนินงาน

6. ร่วมพัฒนาต่อยอดและสร้างความยั่งยืน ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน ชุมชน และภาคีเครือข่ายร่วมสรุปบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำผลการประเมินเข้าสู่วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรม ผลิตภัณฑ์ และระบบการใช้แหล่งเรียนรู้พร้อมเผยแพร่ผลงานและสืบสาน ภูมิปัญญา “จักสานไม้ไผ่”

3.3 การใช้แนวทางในการขับเคลื่อน

โรงเรียนเมืองมายวิทยานำแนวทาง MUANGMAI MODEL-WORKS มาใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อน การใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” โดยบูรณาการกับวงจรคุณภาพ PDCA และกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน ชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นฐานในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและบูรณาการการจัดการเรียนรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะ อาชีพ ของผู้เรียนโดยกำหนดกรอบระยะเวลาการขับเคลื่อน 3 ระยะ ดังนี้

กรอบระยะเวลาการขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศ (3 ระยะ)
ตารางแสดงกรอบระยะเวลาการขับเคลื่อนกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้

ระยะ การดำเนินงาน	กิจกรรมสำคัญ	วิธีดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลที่คาดหวัง
ระยะที่ 1 เตรียมการ (Preparation)	1. วิเคราะห์ บริบทและ กำหนด เป้าหมาย	ศึกษาบริบท ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของผู้เรียน วิเคราะห์ คุณค่าของภูมิปัญญา “จักสานไม้ไผ่” และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และ ทักษะอาชีพ	ผู้บริหาร / คณะ ครู / คณะกรรมการ สถานศึกษา	มีข้อมูลพื้นฐานและ เป้าหมายการขับเคลื่อนที่ชัดเจน
	2. แต่งตั้ง คณะทำงาน	แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน และภาคีเครือข่าย พร้อมกำหนด บทบาทหน้าที่	ผู้บริหาร สถานศึกษา	มีคณะทำงานและ ผู้รับผิดชอบอย่าง ชัดเจน
	3. ร่วมวางแผน และออกแบบ กิจกรรม	ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ ฐานการ เรียนรู้ และรูปแบบการใช้แหล่ง เรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับหลักสูตร	ผู้บริหาร / ครู / ราษฎรชาวบ้าน ภาคีเครือข่าย	ได้แผนการ ดำเนินงานและ กิจกรรมที่ สอดคล้องกับบริบท
ระยะที่ 2 ดำเนินการ (Implemen tation)	1. พัฒนาครู และบุคลากร	ส่งเสริมให้ครูศึกษาความรู้เกี่ยวกับ จักสานไม้ไผ่ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น กับหลักสูตร	ผู้บริหาร / ครู / ราษฎรชาวบ้าน	ครูสามารถ ออกแบบและ จัดการเรียนรู้โดยใช้ แหล่งเรียนรู้เป็น ฐาน
	2. จัดการ เรียนรู้จาก แหล่งเรียนรู้	นักเรียนศึกษา สืบค้น เรียนรู้จาก ราษฎรชาวบ้าน ออกแบบ ลงมือจัก สาน ทดลอง แก้ปัญหา และพัฒนา ผลงานจริง	ครู / นักเรียน / ราษฎรชาวบ้าน	ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง และมีผลงาน
	3. บูรณาการ ทักษะ 3 ด้าน	เชื่อมโยงกิจกรรมจักสานกับการคิด วิเคราะห์ การคำนวณ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน การวางแผน การ แก้ปัญหา การออกแบบ การคำนวณ ต้นทุน การกำหนดราคา และการ สร้างมูลค่าเพิ่ม	ครู / นักเรียน	ผู้เรียนได้รับการ พัฒนาทักษะ วิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ
	4. สร้าง เครือข่ายและ การมีส่วนร่วม	ผู้ปกครอง ชุมชน ราษฎรชาวบ้าน และภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนองค์ ความรู้ วัสดุ อุปกรณ์ วิทยากร และ การต่อยอดผลงาน	ผู้บริหาร / คณะ ครู / ภาคี เครือข่าย	เกิดเครือข่ายความ ร่วมมือและการ สนับสนุนอย่างเป็น รูปธรรม

ระยะที่ 3 นิเทศติดตาม ประเมินผล และพัฒนา (Supervision & Development)	1. นิเทศและติดตาม	ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม สังเกตการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือครูและนักเรียนระหว่างการทำงาน	ผู้บริหาร / หัวหน้าวิชาการ ครู	การดำเนินงานเป็นไปตามแผน และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา
	2. ประเมินผล	ประเมินผลจากการมีส่วนร่วม พฤติกรรมการเรียนรู้ ผลงาน และพัฒนาการด้านทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียน	ผู้บริหาร / ครู ผู้เกี่ยวข้อง	ได้ข้อมูลผลการดำเนินงานและพัฒนาการของผู้เรียน
	3. สะท้อนผล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ครูและผู้เกี่ยวข้องร่วมประชุม PLC สะท้อนผล วิเคราะห์จุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง	ผู้บริหาร / คณะครู / ภาศิเครือข่าย	ได้แนวทางปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ
	4. พัฒนาต่อยอดและเผยแพร่	ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ จัดเก็บองค์ความรู้ และเผยแพร่ผลงานของนักเรียนและครู เพื่อขยายผลสู่ชุมชนและสถานศึกษา	โรงเรียน / นักเรียน / ชุมชน / ภาศิ เครือข่าย	เกิดนวัตกรรมและระบบการสืบสานภูมิปัญญาที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้ดำเนินการขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “สานสายใยรักถิ่น จักสานไม้นไผ่” โดยใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA เป็นกลไกในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับแนวทางการบริหารสถานศึกษา MUANGMAI MODEL-WORKS และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ผ่านการเรียนรู้เชิงรุก การลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง ทั้งนี้ การดำเนินงานประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ P (Plan) การวางแผน D (Do) การดำเนินงาน C (Check) การตรวจสอบและประเมินผล และ A (Act) การปรับปรุงและพัฒนาต่อยอด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

P (Plan) ขั้นตอนวางแผนและประชุมก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-observation Conference) เป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้นไผ่” โดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันศึกษาบริบทของสถานศึกษา ความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน ตลอดจนคุณค่าและองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายและวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

โรงเรียนดำเนินการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูผู้สอน ราษฎรชาวบ้าน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาศิเครือข่าย เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้นไผ่” เป็นฐานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยร่วมกันวิเคราะห์และออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านการจักสานกับสาระการเรียนรู้และบริบทของผู้เรียน ตั้งแต่การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น การสืบค้นข้อมูล การออกแบบ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหา การพัฒนาผลงาน การคำนวณต้นทุน การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการนำเสนอผลิตภัณฑ์

รูปภาพที่ 3 แผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ.2568-2572
รูปภาพที่ 4 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2568

D (Do) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และสังเกตการปฏิบัติ (Implementation & Observation) เป็นขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนการนิเทศภายในที่กำหนดไว้ โดยคณะกรรมการนิเทศผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือครูผู้สอนกลุ่มสาระอื่น สังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจริงเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบภายใต้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สังเกตจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลตามเครื่องมือการนิเทศที่กำหนด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการ PLC ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและค้นหาแนวทางพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการปรับปรุงการสอนพัฒนาศักยภาพครู และยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ครูผู้สอนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC เพื่อวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรม จุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยนำข้อมูลเชิงประจักษ์จากการจัดกิจกรรมและการสังเกตมาร่วมกันพิจารณาและหาแนวทางพัฒนา ทั้งในด้านการออกแบบกิจกรรม การใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม และการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้การใช้แหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้ไผ่” สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย

รูปภาพที่ 5 ประชุมเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจการนิเทศภายใน และการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้

C (Check) ขั้นประชุมหลังการสังเกตการสอนและสะท้อนคิด (Post-observation Conference) เป็นขั้นตอนการตรวจสอบ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ภายหลังการสังเกตชั้นเรียน โดยผู้บริหาร คณะนิเทศ และครูผู้สอนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศแห่งกาลยาณมิตรและกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC ผู้สังเกตนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสังเกตการสอนทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมผู้เรียน การใช้สื่อและเทคโนโลยี รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ครูผู้สอนได้สะท้อนความคิดวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับคณะนิเทศ จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ พร้อมรับข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และนำไปใช้ได้จริง เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนานวัตกรรมการสอน และยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

รูปภาพที่ 6 การประชุมหลังการสังเกตการสอนและสะท้อนคิด

A (Act) ขั้นประเมินผลการนิเทศและพัฒนาต่อยอดเชิงนวัตกรรม (Post-conference Analysis & Action) เป็นขั้นตอนการสรุปผลและนำข้อมูลจากการนิเทศภายในไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้บริหาร คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ชั้นเรียน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และข้อเสนอแนะจากกระบวนการสะท้อนผล เพื่อค้นหาจุดเด่น จุดที่ควร พัฒนา และแนวทางแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมมาประมวลผลเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 ให้มีทิศทางที่เฉียบคมและตอบโจทย์ปัญหาจริงในห้องเรียน จากนั้นร่วมกัน วางแผนปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของ ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งกำหนดแนวทางติดตามผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมองค์ ความรู้และบทเรียนที่ได้รับ (Best Practice) เพื่อนำไปขยายผลสู่ครูคนอื่นและเครือข่ายทางวิชาชีพผ่าน กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการนิเทศ ภายในที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การยกระดับคุณภาพครู คุณภาพผู้เรียน และคุณภาพสถานศึกษาตลอดจนการ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เต็มไปด้วยความมั่นใจ ความเกื้อกูล และการเป็นกัลยาณมิตรในหมู่คณะครู มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

รูปภาพที่ 7 การประเมินผลหลังการนิเทศการสอน

นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้นำผลสำเร็จและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากห้องเรียนขยายผลไปสู่ ภาศิเครือข่ายภายนอกและชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา บูรณาการเป็นนวัตกรรมอาชีพและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้โมเดลการเรียนรู้เกิดความยั่งยืนกับเอกลักษณ์การเป็น "โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของชุมชน" อย่างเป็นรูปธรรม โดยบูรณาการแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีและภูมิปัญญา

ท้องถิ่นเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและลงมือปฏิบัติ ส่งเสริม ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เปิดโอกาสให้ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และปราชญ์ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนานำผลการดำเนินงานและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนส่งผลให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง สืบสานภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ท้องถิ่น

รูปภาพที่ 8 การขยายผลสู่การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4 กระบวนการสร้าง พัฒนาวิธีการ นวัตกรรมด้านการนิเทศภายในสถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้สู่การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีฯ

กระบวนการสร้าง โรงเรียนศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ครู และชุมชน โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ รวมทั้งสำรวจศักยภาพของแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน “จักสานไม้ไผ่” เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์วิถีสานสายใยรักถิ่นสู่ Soft Power ภายใต้แนวทางการบริหารสถานศึกษาด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS และวงจรคุณภาพ PDCA

การพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนจัดประชุมครูและบุคลากรผ่านกระบวนการทางวิชาชีพ PLC เพื่อร่วมวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดเป้าหมาย และวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” เป็นฐานกำหนดประเด็นการนิเทศ เครื่องมือ ปฏิทิน และแนวทางติดตามผลที่ชัดเจน โดยมุ่งให้ครูสามารถบูรณาการองค์ความรู้ท้องถิ่นกับสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง

การนำไปประยุกต์ใช้ ครูนำผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะจาก PLC มาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ใช้ “จักสานไม้ไผ่” เป็นแหล่งเรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการกับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เช่น การคำนวณต้นทุนและกำไร การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการตลาด เพื่อพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน

รูปภาพที่ 9 การประชุมสร้างความร่วมมือในการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

3.5 ขั้นสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพครู (Capacity Building)

กระบวนการสร้าง สถานศึกษาจัดกิจกรรมอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก การวัดและประเมินผลรวมถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

การพัฒนาด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารและคณะนิเทศทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกทางวิชาการ ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้และรับการนิเทศอย่างสร้างสรรค์

การนำไปประยุกต์ใช้ ครูนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างสื่อและนวัตกรรมการสอน รวมทั้งปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.6 ขั้นดำเนินการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Coaching & Mentoring Supervision)

กระบวนการสร้าง สถานศึกษาดำเนินการนิเทศโดยใช้กระบวนการ Coaching และ Mentoring เริ่มจากการประชุมก่อนสังเกตการสอน การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง โดยเน้นความร่วมมือและการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ

การพัฒนาด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารและคณะนิเทศให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ ติดตามผล และร่วมกันวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้กับครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนอย่างต่อเนื่อง ทำให้การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริมและพัฒนามากกว่าการตรวจสอบ

การนำไปประยุกต์ใช้ ครูสามารถนำข้อเสนอแนะจากการนิเทศไปปรับปรุงแผนการสอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

3.7 ขั้นสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC (Reflection & PLC)

กระบวนการสร้าง การนิเทศโรงเรียนจัดกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC ให้ผู้บริหาร ครู และคณะนิเทศร่วมกันสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีฯ สานสายใยรักถิ่น จักสานไม้ไผ่ วิเคราะห์จุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และผลที่เกิดกับผู้เรียนด้าน ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ รวบรวมข้อค้นพบและแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาด้านการนิเทศภายใน โรงเรียนนำผลการสะท้อนและข้อมูลจาก PLC มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล และผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียนและการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน รวมทั้งสังเคราะห์ Best Practice ด้านการจัดการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

การนำไปประยุกต์ใช้ ครูนำข้อเสนอแนะจาก PLC และผลการวิจัยในชั้นเรียนไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถต่อยอดสู่อาชีพได้ พร้อมนำผลการดำเนินงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงการนิเทศอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA ตั้งแต่ปีการศึกษา 2567-2569

รูปภาพที่ 10 ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ PLC โรงเรียนเมืองมายวิทยา

รูปภาพที่ 11 การนิเทศการสอน เชิญปราชญ์ชาวบ้านให้ความรู้การจักสานส่งเสริมทักษะให้กับครูนักเรียน และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รูปภาพที่ 12 การนิเทศการสอนสังเกตวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.8 การประเมินผลการนำไปประยุกต์การนิเทศภายในสู่การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีฯ

โรงเรียนเมืองมายวิทยาดำเนินการประเมินผลการนำระบบนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ตามแนวทาง MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีสถานสายใยรักถิ่น จักสานไม้ไผ่ มุ่งส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ของผู้เรียนประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากข้อมูลเชิงประจักษ์ ครอบคลุม 5 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินผลด้านครูผู้สอน ประเมินความสามารถของครูในการออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน เน้นการเรียนรู้เชิงรุก การลงมือปฏิบัติจริง การใช้สื่อและเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลตามสภาพจริง พบว่าครูสามารถบูรณาการ “จักสานไม้ไผ่” กับสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

2. การประเมินผลด้านผู้เรียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีส่วนร่วม และผลงานจากการปฏิบัติจริง พบว่าผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ทำงานร่วมกับผู้อื่น และเกิดทักษะจากการลงมือปฏิบัติ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดสู่อาชีพได้

3. การประเมินผลด้านกระบวนการนิเทศภายใน ประเมินความครบถ้วนและประสิทธิภาพของกระบวนการตั้งแต่การวิเคราะห์ วางแผน นิเทศ ติดตาม สะท้อนผลผ่าน PLC และ AAR และนำผลไปปรับปรุงตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้แผนนิเทศ แบบสังเกตชั้นเรียน บันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC และรายงานผลการนิเทศเป็นหลักฐาน ทำให้สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและตรงตามบริบทของผู้เรียน

4. การประเมินผลด้านนวัตกรรมและงานวิจัยในชั้นเรียน ประเมินจากสื่อ นวัตกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ และงานวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากกระบวนการนิเทศและ PLC โดยครูนำข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลมาใช้วิเคราะห์ปัญหา วางแผนช่วยเหลือ และพัฒนาการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนานวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

5. การประเมินผลด้านการบริหารจัดการและความยั่งยืน ประเมินความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย รวมถึงการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้ และชุมชน ผลการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นว่าเกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ และการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ และพัฒนาสู่โรงเรียนแห่งการเรียนรู้ของชุมชน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลที่เกิดจากการนิเทศภายในสถานศึกษาสู่การใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี

ผลการดำเนินการขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี บูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพสู่ Soft Power โรงเรียนเมืองมายวิทยาประจำปีการศึกษา 2569 มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ การดำเนินการระบบการนิเทศภายในของโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2568 นักเรียนยังขาดทักษะการเรียนรู้ด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ส่งผลให้ผลการเรียน ผลการทดสอบ O-NET ในบางวิชาที่ยังต่ำกว่าระดับประเทศ การขับเคลื่อนระบบการนิเทศภายในโดยการพัฒนาลำดับการปฏิบัติงานทำ ส่งผลให้โรงเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้น

4.2 ผลสำเร็จที่ได้รับ

1. โรงเรียนได้ศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2568 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสมตามความถนัด ความสนใจ และโอกาสของผู้เรียน พร้อมทั้งเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา

2. โรงเรียนได้ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ของนักเรียน

3. โรงเรียนบูรณาการหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และรายวิชาการงานอาชีพเข้าด้วยกัน

4. นักเรียนในโรงเรียนมีทักษะด้านอาชีพได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง สามารถนำไปต่อยอดเพื่อสร้างเป็นอาชีพเสริม หรืออาชีพหลักในอนาคตสู่ Soft Power

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนหลักสูตรการปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่องจนมีผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (รายงานข้อมูลระหว่างปีการศึกษา 2567 - 2569) เริ่มรายงานนับตั้งแต่ปีที่โรงเรียนได้เริ่มดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

ปีการศึกษา	จำนวนวิชาที่มีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักสูตรการปฏิบัติงาน (ระบุจำนวนตามสิ่งที่ปฏิบัติ)			
	วิชาพื้นฐาน	วิชาเพิ่มเติม	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	รวม
2567	ไม่มี	2	1	3
2568	1	2	1	4
2569	1	2	1	4

กิจกรรมตามโครงการหลักสูตรการปฏิบัติงาน	ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงในการดำเนินงาน (เช็ค ✓ เฉพาะกิจกรรมดำเนินการ)			หมายเหตุ
กิจกรรมหลัก	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	ปีการศึกษา 2569	
1.จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	
2.การขับเคลื่อนในสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร	✓	✓	✓	

3.การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการมีงานทำ	✓	✓	✓	
4.การศึกษาดูงาน/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชนด้วยการเน้นหลักสูตรการมีงานทำ	✓	✓	✓	
รวมทั้งสิ้น	4	4	4	

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งสิ้นของโรงเรียน	จำนวนนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมและได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการมีงานทำ	ร้อยละของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการหลักสูตรการมีงานทำ
2567	126	126	90
2568	122	122	90
2569	133	133	90

เชิงคุณภาพ

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนหลักสูตรการมีงานทำอย่างต่อเนื่อง แล้วเกิดผลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง ได้เรียนรู้ลักษณะต่างๆ ของอาชีพ และค้นพบความต้องการของตัวเองเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม
2. เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพ (Career Preparation) หรือศึกษาต่อ ในสาขาวิชาชีพที่ตนถนัด สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อวางพื้นฐาน ความรู้และทักษะทางอาชีพเฉพาะทางมากขึ้น
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การทำงาน และฝึกปฏิบัติการทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน จัดเป็นรายวิชาอาชีพหลากหลายให้เลือกเรียน (Shopping Courses)

4.3 โรงเรียนมีการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับหลักสูตรการมีงานทำ

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้ดำเนินการจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับหลักสูตรการมีงานทำ มีการพัฒนาหลักสูตร/กิจกรรมที่เกี่ยวกับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ การมีงานทำ โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะอาชีพระยะสั้น โดยการบูรณาการร่วมกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมชุมนุม) โดยได้กำหนดชั่วโมงกิจกรรมชุมนุมขึ้นในวันพฤหัสบดี เพื่อให้ได้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุน ด้านการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำสู่ Soft Power โดยได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ลงสู่การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ดังนี้

โครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีบูรณาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ภายใต้โครงการส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยสู่ Soft Power โรงเรียนเมือง

ส่วนที่ 4	
โครงการ/ กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	
1. แผนงานหลักที่ 1 พัฒนาคูณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคูณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 1.โครงการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ 1. กิจกรรมวันสุนทรภู่และภาษาไทย 2. กิจกรรมคณิตศึกษา 3. กิจกรรม English Corner 2. โครงการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา 1. กิจกรรมเสริมความรู้พร้อมการสอน PISA 2. กิจกรรมสวดสวดเวียนเพื่อบำรุง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 3. กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน IS 3. โครงการส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรม 1. กิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 2. กิจกรรมการแข่งขันโครงงานนวัตกรรม 4. โครงการส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1. กิจกรรมแข่งขันการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต 2. กิจกรรมส่งเสริมการใช้ Application ช่วยสอน 3. กิจกรรมการให้ความรู้ด้าน ICT 5. โครงการยกระดับสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา 1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะวิชาการ 2. กิจกรรมการจัดสอนและการเสริมความรู้ O-NET 3. กิจกรรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 4. กิจกรรมพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มฯ 6. โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ 1. กิจกรรมเปิดโอกาสทางการเรียน Open House 2. กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ 3. กิจกรรมแนะแนว 4. กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชา	
2. แผนงานหลักที่ 2 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1. โครงการส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 1. กิจกรรมพัฒนาและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา 2. โครงการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้ 1. กิจกรรมชุมชนตามความสนใจ 2. กิจกรรมพัฒนางานสื่อนวัตกรรมและงานประชาสัมพันธ์ 3. กิจกรรมพัฒนาผลงานสื่อนวัตกรรมและงานสื่อนวัตกรรม 3. โครงการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก 1. กิจกรรมพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร 3. กิจกรรมพัฒนาระบบป้องกันปัจจัยเสี่ยงด้านนักเรียนยากจน 4. โครงการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน 1. กิจกรรมพัฒนาระบบวัดผลและประเมินผล 2. กิจกรรมพัฒนาระบบงานทะเบียน 3. กิจกรรมรับสมัครนักเรียนใหม่ 3. กิจกรรมส่งเสริมการทบทวนความรู้ในชั้นเรียน	
3. แผนงานหลักที่ 3 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 1. โครงการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 1. กิจกรรมส่งเสริมการอบรมพัฒนาครูและบุคลากร 2. กิจกรรมส่งเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากร 2. โครงการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ตามมาตรฐานการศึกษา 1. กิจกรรมจัดสรรงบประมาณสำหรับการศึกษาไปราชการ 3. โครงการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ 1. กิจกรรมส่งเสริมการประเมิน PLC 2. การแลกเปลี่ยนและวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษา 3. กิจกรรมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและชุมชนเรียนรู้	

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ ประจำปีการศึกษา 2568

คำสั่งโรงเรียนเมืองวิทยาน
ที่ ๑๔/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

เนื่องด้วยกลุ่มบริหารงานวิชาการได้จัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน เพื่อการมีงานทำของโรงเรียนเมืองวิทยานขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการใช้ชีวิตและทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องมีคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้คณะกรรมการดำเนินงานสามารถติดตามและประเมินผลตามแผนงานที่กำหนดไว้ได้ โดยอาศัยอำนาจตามแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎกระทรวงการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๓๙ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังมี

๑. คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมและผลการดำเนินงานต่างๆ ประกอบด้วย

๑.๑ นายวิรัตน์	จิระพรหม	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายอานวย	นายกิตติ	กรรมการ
๑.๓ นายพชร	เป็งโต	กรรมการ
๑.๔ นางสาวอุษณา	อัยวัฒน์	กรรมการ
๑.๕ นายสุเทพ	ชาวนอน	กรรมการ
๑.๖ นางสาวลิลา	ศรีนิมิต	กรรมการ
๑.๗ นางสาวกัญญา	เนตรคำ	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่ดำเนินการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม จัดนักเรียน เอกสารประกอบการศึกษาได้แก่

๒.๑ นางสาวกัญญา	เนตรคำ	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางสาวสุวิมล	เนตรคำ	รองประธานกรรมการ
๒.๓ นางสาวอุษณา	อัยวัฒน์	กรรมการ
๒.๔ นางสาวลิลา	ใจกล้า	กรรมการ
๒.๕ นายสุเทพ	ชาวนอน	กรรมการ
๒.๖ นายวิญญู	ดอมนิธิ์	กรรมการ
๒.๗ นางสาวภา	เนตรคำ	กรรมการ
๒.๘ นางสาวลิลา	ศรีนิมิต	กรรมการ

๒.๙ นายอานวย	นายกิตติ	กรรมการ
๒.๑๐ นายพชร	เป็งโต	กรรมการ
๒.๑๑ นายอนุช	จำปาทอง	กรรมการ
๒.๑๒ นายอนุช	ผู้ตรวจ	กรรมการ
๒.๑๓ นายอนุช	จินตนา	กรรมการและเลขานุการ

๓. คณะกรรมการฝ่ายการเงิน พัสดุ มีหน้าที่เบิกจ่ายเงิน จัดทำหลักฐานการใช้จ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย

๓.๑ นายสุเทพ	ชาวนอน	ประธานกรรมการ
๓.๒ นายอนุช	ผู้ตรวจ	กรรมการ
๓.๓ นางสาวลิลา	ใจกล้า	กรรมการ
๓.๔ นายอนุช	จำปาทอง	กรรมการและเลขานุการ

๔. คณะกรรมการประเมินผลและสรุปผลการปฏิบัติงาน มีหน้าที่ ออกแบบประเมินผลและประเมินผลการดำเนินงาน สรุปผลการประเมินและรายงานผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๔.๑ นางสาวกัญญา	เนตรคำ	ประธานกรรมการ
๔.๒ นางสาวกัญญา	จินตนา	กรรมการ
๔.๓ นางสาวสุวิมล	เนตรคำ	กรรมการและเลขานุการ

ขอให้ผู้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งนี้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เป็นไปด้วยดีทางโรงเรียนและราชการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ

(นายวิรัตน์ จิระพรหม)
ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองวิทยาน

รูปภาพที่ 13 ผลงานนักเรียนจากหลักสูตรการมีงานทำผลิตภัณฑ์จากจักสานไม้ไผ่จากนักเรียนแกนนำ

รูปภาพที่ 14 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน และการแข่งขันทักษะวิชาการจากไม้ไผ่ เช่น ตะกร้า กระเป๋า กระดัง กระจาด ถาดรองแก้ว

4.4 อัตลักษณ์วิถีโรงเรียนเมืองมายวิทยา

ผลสำเร็จที่ได้รับ

1. นักเรียนในโรงเรียนมีทักษะด้านการจักสานไม้ไผ่ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง สามารถนำไปต่อยอดเพื่อสร้างเป็นอาชีพเสริม หรืออาชีพหลักในอนาคตได้
2. นักเรียนได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับเหรียญทอง การแข่งขันจักสานไม้ไผ่ ระดับชั้น ม.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 72 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ประจำปีการศึกษา 2567
3. นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง การแข่งขันจักสานไม้ไผ่ ระดับชั้น ม.4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 72 กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ประจำปีการศึกษา 2567

4.5 ผลการดำเนินงานในภาพรวม

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้ดำเนินการใช้แหล่งการเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี มาอย่างต่อเนื่องจนมีผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (รายงานข้อมูลระหว่างปีการศึกษา 2567 - 2569) เริ่มรายงานนับตั้งแต่ปีที่โรงเรียนได้เริ่มดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

ปีการศึกษา	จำนวนวิชาที่มีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการจัดการเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี (ระบุจำนวนตามสิ่งที่ปฏิบัติ)			
	วิชาพื้นฐาน	วิชาเพิ่มเติม	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	รวม
2567	มี	ไม่มี	ไม่มี	1
2568	มี	ไม่มี	ไม่มี	1
2569	มี	ไม่มี	ไม่มี	1

กิจกรรมตามโครงการ การจัดการเรียนรู้การใช้ แหล่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถี	ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงในการ ดำเนินงาน (เช็ค ✓ เฉพาะกิจกรรมดำเนินการ)			หมายเหตุ
กิจกรรมหลัก	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	ปีการศึกษา 2569	
1.การรับนโยบาย และรับมอบหลักสูตร	✓	✓	✓	
2.การนำแผนการเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ	✓	✓	✓	
3.การจัดทำสรุปและ รายงานการใช้หลักสูตร กิจกรรมตามโครงการจัดการ เรียนรู้โดยใช้การใช้แหล่งการ เรียนรู้อัตลักษณ์วิถี	✓	✓	✓	
รวมทั้งสิ้น	3	3	3	

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น ของโรงเรียน	จำนวนนักเรียนที่ได้เข้าร่วม กิจกรรมและได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามการใช้แหล่งการเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี	ร้อยละของนักเรียน ที่ได้เข้าร่วม กิจกรรมและได้รับการ จัดการเรียนรู้ตาม การใช้แหล่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถี
2567	126	126	90
2568	122	122	90
2569	133	133	90

เชิงคุณภาพ

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม อัตลักษณ์วิถีของโรงเรียน เรื่อง การจักสารไม้ไผ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ การใช้แหล่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถีอย่างต่อเนื่องเกิดผลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้สัมผัสและเรียนรู้เทคนิคการจักสานไม้ไผ่ที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งกำลังจะ เลือนหายไป ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าและเอกลักษณ์ของตนเอง
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และเห็นถึงคุณค่าของไม้ไผ่ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างยั่งยืน
3. ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการนำทักษะที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพเสริม หรือเป็นส่วนหนึ่ง ของการสร้างรายได้ในอนาคต

แบบรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ
เรื่อง การจักสารไม้ไผ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

นางชนาวดี เป็งใจ ครูผู้สอน

โรงเรียนเมืองมายวิทยา
บ้านเมือง จังหวัดลำปาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

โรงเรียนเมืองมายวิทยา

บ้านเมือง จังหวัดลำปาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม อัตลักษณ์วิถีของโรงเรียน เรื่อง การจักสารไม้ไผ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ การใช้แหล่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถีอย่างต่อเนื่องเกิดผลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้สัมผัสและเรียนรู้เทคนิคการจักสานไม้ไผ่ที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งกำลังจะ เลือนหายไป ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าและเอกลักษณ์ของตนเอง

2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และเห็นถึงคุณค่าของไม้ไผ่ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างยั่งยืน

3. ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการนำทักษะที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพเสริม หรือเป็นส่วนหนึ่ง ของการสร้างรายได้ในอนาคต

โรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม อัตลักษณ์วิถีของโรงเรียน เรื่อง การจักสารไม้ไผ่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ การใช้แหล่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์วิถีอย่างต่อเนื่องเกิดผลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้สัมผัสและเรียนรู้เทคนิคการจักสานไม้ไผ่ที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งกำลังจะ เลือนหายไป ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าและเอกลักษณ์ของตนเอง

2. ผู้เรียนได้เรียนรู้และเห็นถึงคุณค่าของไม้ไผ่ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างยั่งยืน

3. ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการนำทักษะที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพเสริม หรือเป็นส่วนหนึ่ง ของการสร้างรายได้ในอนาคต

แบบรายงานผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

โรงเรียนเมืองมายวิทยา

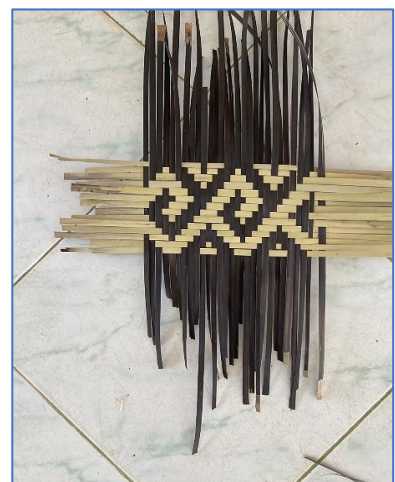
บ้านเมือง จังหวัดลำปาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

รูปภาพกระบวนการ / รูปภาพสื่อและการเตรียมกิจกรรมตามแผนการสอน
การจัดทำสื่อ หรือผลงาน/ชิ้นงานนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

รูปภาพที่ 15 นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมสร้างชิ้นงานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

4.6 ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้พัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้อไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สู่ Soft Power ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านวิชาการ และการนิเทศภายในมีระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม และการประเมินผลมีความชัดเจนและต่อเนื่อง ครูและบุคลากรเกิดการทำงานร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนได้รับการรับรองคุณภาพภายนอก พ.ศ. 2567–2571 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2568 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับสูงกว่าร้อยละ 70 ขึ้นไปทั้งสองระดับ โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมทั้ง 2 ภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.12 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้ง 2 ภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.93 โดยผลสัมฤทธิ์เฉลี่ย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ในระดับ 2.50 ขึ้นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด นอกจากนี้ โรงเรียนได้รับเกียรติบัตรผลการทดสอบ O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาไทยที่มีค่าพัฒนาการติด 5 อันดับแรก สะท้อนถึงความสำเร็จของการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ระดับการศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับ 2.5 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ		
	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568
มัธยมศึกษาตอนต้น	74.66	75.31	76.02
มัธยมศึกษาตอนปลาย	79.57	80.32	81.14

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2566 – 2568

รายวิชา	ค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียน			
	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	ผลต่าง ระหว่างปี การศึกษา
ภาษาไทย	43.10	49.04	38.89	-4.21
ภาษาอังกฤษ	27.76	24.88	26.85	-0.91
คณิตศาสตร์	21.51	23.89	18.23	-3.28
วิทยาศาสตร์	24.66	32.94	32.01	+7.35

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566-2568 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปีการศึกษา 2566 – 2568

รายวิชา	ค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียน			
	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567	ปีการศึกษา 2568	ผลต่างระหว่างปีการศึกษา
ภาษาไทย	34.51	43.69	44.98	+10.47
สังคมศึกษา	32.95	34.57	34.75	+1.80
ภาษาอังกฤษ	20.58	24.86	23.75	+3.17
คณิตศาสตร์	16.79	18.30	21.09	+4.30
วิทยาศาสตร์	36.88	31.94	33.53	-3.35

นักเรียนมีคุณธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของโรงเรียนเมืองมายวิทยา ปีการศึกษา 2567 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 คิดเป็น ร้อยละ 97.81 และปีการศึกษา 2568 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 คิดเป็นร้อยละ 95.30 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมาย ซึ่งมีผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น โดยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 6.36 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 9.10 ตามตารางดังนี้

รายงานผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา (ระดับสถานศึกษา) ปีการศึกษา 2567
ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567
ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		๐	๑	๒	๓		
๑	ภาษาไทย	๐	๙	๔	๖๘	๘๑	๑๐๐
๒	คณิตศาสตร์	๐	๑๐	๐	๗๑	๘๑	๑๐๐
๓	วิทยาศาสตร์	๐	๒๕	๓๘	๙๙	๑๖๒	๑๐๐
๔	สังคมศึกษา	๐	๑๔	๑	๑๔๗	๑๖๒	๑๐๐
๕	สุขศึกษาพลศึกษา	๐	๑๖	๒	๑๔๔	๑๖๒	๑๐๐
๖	ศิลปะศึกษา	๐	๘	๒๓	๕๐	๘๑	๑๐๐
๗	การทำงานอาชีพฯ	๐	๘	๒	๗๑	๘๑	๑๐๐
๘	ภาษาอังกฤษ	๐	๒	๐	๗๙	๘๑	๑๐๐
๙	ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
๑๐	IS	๐	๔	๒๒	๔	๓๐	๑๐๐
รวม		๐	๙๖	๙๒	๗๓๓	๙๒๑	๑๐๐
ร้อยละ		๐.๐๐	๑๐.๕๒	๙.๙๙	๗๙.๕๙	๑๐๐	
รวมกลุ่ม		๑๐.๕๒		๘๙.๕๘			

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567
ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		๐	๑	๒	๓		
๑	ภาษาไทย	๐	๔	๑	๓๕	๔๐	๑๐๐
๒	คณิตศาสตร์	๐	๔	๑	๓๕	๔๐	๑๐๐
๓	วิทยาศาสตร์	๐	๖	๒	๓๒	๔๐	๑๐๐
๔	สังคมศึกษา	๐	๘	๑	๕๖	๖๕	๑๐๐
๕	สุขศึกษาพลศึกษา	๐	๔	๐	๓๖	๔๐	๑๐๐
๖	ศิลปะศึกษา	๐	๙	๕	๒๖	๔๐	๑๐๐
๗	การงานอาชีพฯ	๐	๔	๐	๓๖	๔๐	๑๐๐
๘	ภาษาอังกฤษ	๐	๓	๐	๓๗	๔๐	๑๐๐
๙	ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
๑๐	IS	๐	๑	๒	๙	๑๒	๑๐๐
รวม		๐	๔๓	๑๒	๓๐๒	๓๕๗	๑๐๐
ร้อยละ		๐.๐๐	๑๒.๐๔	๓.๓๖	๘๔.๕๙	๑๐๐	
รวมกลุ่ม		๑๒.๐๔		๘๗.๙๖		๑๐๐	

รายงานผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา (ระดับสถานศึกษา) ปีการศึกษา 2568
ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568
ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		๐	๑	๒	๓		
๑	ภาษาไทย	๑	๐	๓	๗๐	๗๔	๙๘.๖๕
๒	คณิตศาสตร์	๑	๔	๒๔	๔๕	๗๔	๙๘.๖๕
๓	วิทยาศาสตร์	๒	๑๒	๓	๑๓๑	๑๔๘	๙๘.๖๕
๔	สังคมศึกษา	๒	๓	๘	๑๓๕	๑๔๘	๙๘.๖๕
๕	สุขศึกษาพลศึกษา	๒	๐	๐	๑๔๖	๑๔๘	๙๘.๖๕
๖	ศิลปะศึกษา	๑	๐	๑	๗๒	๗๔	๙๘.๖๕
๗	การงานอาชีพฯ	๓	๐	๐	๗๑	๗๔	๙๕.๙๕
๘	ภาษาอังกฤษ	๑	๐	๕	๖๘	๗๔	๙๘.๖๕
๙	ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
๑๐	IS	๑	๑	๐	๒๑	๒๓	๙๕.๖๕
รวม		๑๔	๒๐	๔๔	๗๕๙	๘๓๗	๙๘.๓๓
ร้อยละ		๑.๖๗	๒.๓๙	๕.๒๖	๙๐.๖๘	๑๐๐	
รวมกลุ่ม		๔.๐๖		๙๕.๙๔		๑๐๐	

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568
ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย

ที่	รหัสวิชา	ไม่ผ่าน	ผ่าน	กลุ่มดี	กลุ่มดีเยี่ยม	รวม	ร้อยละที่ผ่าน การประเมิน
		๐	๑	๒	๓		
๑	ภาษาไทย	๐	๔	๖	๔๐	๕๐	๑๐๐
๒	คณิตศาสตร์	๐	๒	๗	๔๑	๕๐	๑๐๐
๓	วิทยาศาสตร์	๐	๑	๕	๔๔	๕๐	๑๐๐
๔	สังคมศึกษา	๐	๑	๕	๔๔	๕๐	๑๐๐
๕	สุขศึกษาพลศึกษา	๐	๓	๕	๔๒	๕๐	๑๐๐
๖	ศิลปะศึกษา	๑	๐	๒	๔๗	๕๐	๙๘.๐๐
๗	การงานอาชีพฯ	๑	๐	๐	๔๙	๕๐	๙๘.๐๐
๘	ภาษาอังกฤษ	๐	๐	๗	๔๓	๕๐	๑๐๐
๙	ภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-
๑๐	IS	๐	๐	๐	๘	๘	๑๐๐
รวม		๒	๑๐	๓๒	๓๖๔	๔๐๘	๙๙.๕๑
ร้อยละ		๐.๔๙	๒.๔๕	๗.๘๔	๘๙.๒๒	๑๐๐	
รวมกลุ่ม		๒.๙๔		๙๗.๐๖		๑๐๐	

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีบูรณาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ภายใต้โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยสู่ Soft Power โรงเรียนเมืองมายวิทยา

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ
1	การชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินกิจกรรมมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.18	0.72	มาก
2	แหล่งเรียนรู้จักสานไม้ไผ่มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.35	0.68	มาก
3	กิจกรรมมีการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้เพียงพอและเหมาะสม	4.22	0.74	มาก
4	กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ วางแผน ออกแบบ และแก้ปัญหา	4.31	0.70	มาก
5	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน	4.38	0.65	มาก
6	กิจกรรมช่วยพัฒนาความรับผิดชอบ ความอดทน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการสื่อสาร	4.34	0.67	มาก
7	กิจกรรมช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.41	0.63	มาก
8	นักเรียนสามารถนำความรู้จากการจักสานไปประยุกต์ใช้ในการสร้างหรือพัฒนาผลงานได้	4.29	0.71	มาก
9	กิจกรรมช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางการพัฒนาทักษะอาชีพและการสร้างรายได้ในอนาคต	4.25	0.73	มาก
10	โดยภาพรวมโครงการมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของนักเรียน	4.43	0.61	มาก
ภาพรวม		4.32	0.68	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนโรงเรียนเมืองมายวิทยา ร้อยละ 90 เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีบูรณาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสู่ Soft Power และผลการประเมินความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.43 รองลงมา คือ กิจกรรมช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 4.41 และนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 4.38 ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินกิจกรรมมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.18 ทั้งนี้ทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับ มาก

โรงเรียนเมืองมายวิทยามีส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี จักสานไม้ไผ่ บูรณาการการจัดการเรียนรู้มุ่งส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมืองมาย ดังนี้

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจของผู้ปกครองในการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี บูรณาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ภายใต้โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยสู่ Soft Power โรงเรียนเมืองมายวิทยา ประจำปีการศึกษา 2568

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	SD
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ บริบท ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของผู้เรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายการใช้แหล่งเรียนรู้จักสานไม่ได้อย่างชัดเจน	46.12	47.09	6.8	0	0	4.39	0.61
2. โรงเรียนนำ MUANGMAI MODEL-WORKS มาใช้เป็นกรอบในการวางแผนและบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้จักสานไม่ได้อย่างเป็นระบบ	39.81	47.09	13.11	0	0	4.27	0.61
3. โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม วัสดุ อุปกรณ์ และพื้นที่แหล่งเรียนรู้จักสานไม่ใ้ให้เหมาะสม ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้	44.17	50	5.83	0	0	4.38	0.60
4. ครูสามารถบูรณาการองค์ความรู้จักสานไม่ใ้กับการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการลงมือปฏิบัติจริงและ Active Learning	61.17	35.92	2.91	0	0	4.58	0.55
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ตั้งแต่การศึกษาค้นคว้า ออกแบบ ทดลอง ปฏิบัติ และสะท้อนผลจากกิจกรรมจักสานไม่ใ้	63.11	33.98	2.43	0.49	0	4.60	0.57
6. กิจกรรมจักสานไม่ใ้ช่วยพัฒนาทักษะวิชาการของผู้เรียน เช่น การคิดวิเคราะห์ การคำนวณ การออกแบบ การวางแผน และการแก้ปัญหา	58.74	35.92	5.34	0	0	4.53	0.60
7. กิจกรรมจักสานไม่ใ้ช่วยพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และการแก้ปัญหา	54.85	38.35	6.8	0	0	4.48	0.62
8. ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะการจักสานไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ คำนวณต้นทุน-กำไร และมองเห็นแนวทางการต่อยอดสู่อาชีพ	51.94	40.29	7.77	0	0	4.44	0.60
9. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายในการถ่ายทอดภูมิปัญญาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้จักสานไม่ใ้	59.71	34.95	5.35	0	0	4.54	0.60
10. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล สรุปผล และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA	58.74	34.95	6.31	0	0	4.52	0.61
รวม	97.88	72.46	11.39	0	0	4.47	0.61

จากตารางที่ 7 พบว่าผลจากการประชุมผู้ปกครองจำนวน 133 คน ซึ่งจัดการประชุมผู้ปกครองวันที่ 19 พฤษภาคม 2569 มีผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมทั้งหมด 110 คน คิดเป็นร้อยละ 82.71 โดยเก็บข้อมูลจากการสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมืองมายวิทยา จากคณะกรรมการ

สถานศึกษา ผู้ปกครอง ห้องเรียนละ 10 คน จำนวน 9 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 90 คน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเมืองมายวิทยายุในระดับมากขึ้นไป ร้อยละ 92.11

เกียรติคุณและผลงานของสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2568

ลำดับ	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่มอบ	เกียรติบัตร
1	ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ “สุชาติ มีความสุข” ประจำปี 2568	กระทรวงศึกษาธิการ	
2	ได้รับการรับรองคุณภาพเป็นโรงเรียน สพฐ. ระดับ 3 ดาว ตามกิจกรรมโรงเรียนดีต้องมีที่ยืน โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับเขตตรวจราชการที่ 15	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน	
3	รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับยอดเยี่ยม ประเภทผู้ขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Obec Content Center)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน	
4	รางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม ประชาธิปไตย และการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับ “ดีเยี่ยม” ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง ลำพูน	

ลำดับ	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่มอบ	เกียรติบัตร
5	รางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม ประชาธิปไตย และการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับ “ดีเยี่ยม” ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน	
6	รางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2568 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประเภท โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ระดับยอดเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน	
7	ผลงานด้านการประเมินโรงเรียนเมืองมายวิทยา ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก พ.ศ. 2567 - 2571	จากสำนักงาน รับรองมาตรฐาน และประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน)	

เกียรติคุณและผลงานของครู ปิงบประมาณ 2568

ลำดับ	ชื่อครู	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่มอบ
1	นางสาวไอรดา อ้ายดวง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	ครูผู้ฝึกสอนนักเรียนร่วมการแข่งขันตอบ คำถามจากหนังสือสารานุกรมไทย สำหรับเยาวชนฯ ครั้งที่ 29 ระดับ จังหวัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน
2	นายวีรชน จิรัชยากร ผู้อำนวยการโรงเรียน	ได้รับรางวัล "ครูชน คนคุณธรรม" ประเภท ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับ ดี เยี่ยม และรางวัล "นวัตกรรมสร้างสรรค์ คนดี" ด้านการบริหาร ระดับ ดีเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน

ลำดับ	ชื่อครู	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่มอบ
3	นางสาวกาญจนา เนตรคำ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ฯ	รางวัล "ครูชน คนคุณธรรม" ประเภท ครูผู้สอน ระดับ ดีเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
4	นางสาวสุภัทสร แสนหลวง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ฯ	รางวัล "ครูชน คนคุณธรรม" ประเภท ครูผู้สอน ระดับ ดีเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
5	นางณาลัย รินฤทธิ์ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ฯ	รางวัล "ครูชน คนคุณธรรม" ประเภท ครูผู้สอน ระดับ ดีเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
6	นายภาณุ จำปาทอง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา	รางวัล "ครูชน คนคุณธรรม" ประเภท ครูผู้สอน ระดับ ดีเยี่ยม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
7	นายวีรชน จิรัชยากร ผู้อำนวยการโรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น พ.ศ.2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
8	นางสาวไอรดา อ้ายดวง ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	ครูผู้สอนที่มีผลงานดีเด่น พ.ศ.2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

รูปภาพที่ 16 เกียรติบัตรการนิเทศติดตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และส่งผลงานเข้าประกวดได้รับรางวัลผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในระบบ OBEC Content Center ดังนี้

ที่	รายการ	เอกสารหลักฐาน
1	นางสาวไอรดา อ้ายด้วง ได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับยอดเยี่ยม ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทผู้ใช้สื่อ ในระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center	
2	นางสาวสุภัทสร แสนหลวง ได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับยอดเยี่ยม ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทผู้ใช้สื่อ ในระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center	
3	นายกฤตพัส ขาวอ่อน ได้รางวัลรองระดับทอง ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทผู้ใช้สื่อ ในระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center	
4	นางสาวกาญจนา เนตรคำ ได้รางวัลรองระดับทอง ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทผู้ใช้สื่อ ในระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center	

ที่	รายการ	เอกสารหลักฐาน
5	นายณนทวัฒน์ ภูตระกูล ได้รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับยอดเยี่ยม ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทผู้สร้างสื่อ ในระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBEC Content Center	

เกียรติคุณและผลงานของนักเรียน ปีงบประมาณ 2568

ลำดับ	ชื่อนักเรียน	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่มอบ
1	นางสาวเขมนิจ มีคร้ว	ได้เข้าร่วมแข่งขัน ระดับเหรียญทอง การแข่งขันการออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ม.4-ม.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน
2	นางสาวธาดารัตน์ มีคร้ว	ได้รับรางวัล “รองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับเหรียญทอง” การแข่งขันทำอาหารคาวหวานเพื่อสุขภาพ ม.4 - ม.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน
3	นางสาวณัฐนิชา ชันทอง	ได้รับรางวัล “รองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับเหรียญทอง” การแข่งขัน จักสาน ไม้ไผ่ ม.4 - ม.6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน
4	เด็กชายอดิเทพ ปุยวงศ์	ได้รับรางวัลเข้าร่วมแข่งขัน “ระดับเหรียญทอง” การแข่งขัน จักสานไม้ไผ่ ม.1-3 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอำเภอ ลำพูน

รูปภาพที่ 17 รวมเกียรติคุณและผลงานของนักเรียน ปีการศึกษา 2568

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

โรงเรียนเมืองมายวิทยาสอบความสำเร็จในการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีสานสายใยรักถิ่น “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สู่ Soft Power โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หลักสูตรการมีงานทำ การนิเทศภายใน และการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคีเครือข่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสู่ Soft Power ตลอดจนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบ O-NET มีปัจจัยแห่งความสำเร็จ 6 ประการ ดังนี้

1. **ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการที่ชัดเจน** ผู้บริหารกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการใช้แหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้ไผ่” อย่างชัดเจน สนับสนุนงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และการนิเทศติดตาม โดยใช้ MUANGMAI MODEL-WORKS และ PDCA เป็นกรอบในการบริหารจัดการ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นระบบ ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. **การใช้ MUANGMAI MODEL-WORKS และโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA อย่างเป็นระบบ** โรงเรียนกำหนดกระบวนการตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทและความต้องการของผู้เรียน การวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศติดตาม การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา ทำให้ครูและบุคลากรมีแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน สามารถนำแหล่งเรียนรู้มาบูรณาการกับหลักสูตรการมีงานทำ และกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. **การนิเทศภายในและ PLC เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้** ผู้บริหารและคณะนิเทศดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ควบคู่กับการใช้ PLC เพื่อร่วมวิเคราะห์ปัญหา ออกแบบกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผล และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูสามารถเชื่อมโยงภูมิปัญญาการจักสานไม้ไผ่กับสาระการเรียนรู้ และบริบทของผู้เรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

4. **การจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการลงมือปฏิบัติจริง** ครูจัดกิจกรรมโดยใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” เป็นฐานการเรียนรู้ โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้าน

ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดสู่อาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผล O-NET

5. การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ราษฎรชาวบ้าน ชุมชน และภาคีเครือข่ายในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนรู้ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแลง กลุ่มจักสานบ้านนางาม โดยนำองค์ความรู้และภูมิปัญญาด้าน “จักสานไม้ไผ่” มาถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และพัฒนาผลงานร่วมกัน เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง และร่วมกันอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

6. การใช้ข้อมูลและผลการประเมินเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนนำข้อมูลจากการนิเทศ ผลงานและพัฒนาการของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบ O-NET ผลการประเมินทักษะ และการสะท้อนผลจากชุมชนแห่งวิชาชีพ PLC มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA พร้อมนำผลสำเร็จและแนวปฏิบัติที่ดีไปขยายผลสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้และชุมชน ส่งผลให้แหล่งเรียนรู้สถานสายใยรักถิ่น จักสานไม้ไผ่ มีความต่อเนื่องเกิดความยั่งยืน และพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียน โรงเรียน และชุมชน

รูปภาพที่ 17 ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชุมคณะครูชี้แจงนโยบาย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

รูปภาพที่ 18 เชิญปราชญ์ชาวบ้านบ้านนางาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำบลบ้านแลง
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “การจักสานไม้ไผ่” กิจกรรมอัตลักษณ์วิถีเมืองมาย
ภายใต้โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

6. บทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินงานการขับเคลื่อนการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี สานสายใยรักถิ่น จักสานไม้ไผ่ ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีเพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพสู่ Soft Power โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้เรียนรู้ว่าความสำเร็จของนวัตกรรมไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน ปราชญ์ท้องถิ่น ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. **ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและกำหนดทิศทาง** กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และสนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ “จักสานไม้ไผ่” ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS และโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกรอบบริหาร ทำให้การดำเนินงานมีทิศทางชัดเจนและต่อเนื่อง
2. **ครูและบุคลากรเป็นกลไกขับเคลื่อนสู่ห้องเรียน** ร่วมวางแผนผ่านการนิเทศภายในและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถี “จักสานไม้ไผ่” กับหลักสูตรและการมีงานทำ ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและตอบสนองบริบทผู้เรียน
3. **นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง** ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการสร้างชิ้นงานส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และต่อยอดได้
4. **ปราชญ์ชาวบ้านและชุมชนเป็นแหล่งองค์ความรู้สำคัญ** ร่วมถ่ายทอดความรู้ เทคนิค และประสบการณ์ด้านการจักสานไม้ไผ่ ทำให้การเรียนรู้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตจริง สร้างความภาคภูมิใจและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. **ผู้ปกครองและภาคีเครือข่ายร่วมสนับสนุนและขยายผล** มีส่วนร่วมด้านองค์ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงาน ทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และช่วยให้แหล่งเรียนรู้สามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
6. **การใช้วงจรคุณภาพ PDCA และข้อมูลเป็นกลไกพัฒนานวัตกรรม** โรงเรียนใช้ผลการนิเทศ ผลงานนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบ O-NET และผลการประเมินทักษะต่าง ๆ มาวิเคราะห์สะท้อนผล และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้นวัตกรรมมีคุณภาพ ใช้ได้จริง และเกิดความยั่งยืนต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและชุมชน

ดังนั้นบทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินงาน คือ การใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นให้เกิดคุณค่าทางการศึกษาอย่างแท้จริง ต้องไม่แยกออกจากระบบบริหารจัดการและกระบวนการเรียนรู้ บูรณาการทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกัน ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS เป็นกรอบขับเคลื่อน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA เป็นกลไกพัฒนาคุณภาพ และมีการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นพลังสำคัญ ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านวิชาการ ชีวิต และอาชีพ พร้อมทั้งช่วยอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญา “จักสานไม้ไผ่” ให้คงอยู่และต่อยอดได้

6.1 ข้อสรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา

1. **ข้อสรุปผลการดำเนินงาน** การขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีฯ สานสายใยรักถิ่น จักสานไม้ไผ่ ด้วย MUANGMAI MODEL-WORKS โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นฐานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สู่ Soft Power เชื่อมโยงหลักสูตร การมีงานทำ และการนิเทศภายใน ส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของผู้เรียน และสร้างความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่ายได้ตามวัตถุประสงค์

2. **การอภิปรายผล** ผลการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งการใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นวัตกรรมมีความเป็นระบบและสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

3. **ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ** การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจะเกิดประสิทธิผลสูงสุดเมื่อออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของผู้เรียน และบูรณาการกับหลายกลุ่มสาระ รวมถึงเชื่อมโยงกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การตลาด และการมีงานทำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

4. **ข้อควรระวังในการนำไปประยุกต์ใช้** ควรคำนึงถึงบริบทของแต่ละสถานศึกษา ความพร้อมของผู้เรียน ครู งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา รวมทั้งความปลอดภัยในการปฏิบัติงานไม่ควรนำรูปแบบไปใช้โดยตรงทั้งหมด แต่ควรปรับให้เหมาะสมกับทรัพยากรและอัตลักษณ์ของแต่ละชุมชน

5. **แนวทางการพัฒนาและขยายผล** ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เพิ่มการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดเก็บและเผยแพร่องค์ความรู้ พัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาด ส่งเสริมผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น เพื่อขยายผลนวัตกรรมและยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

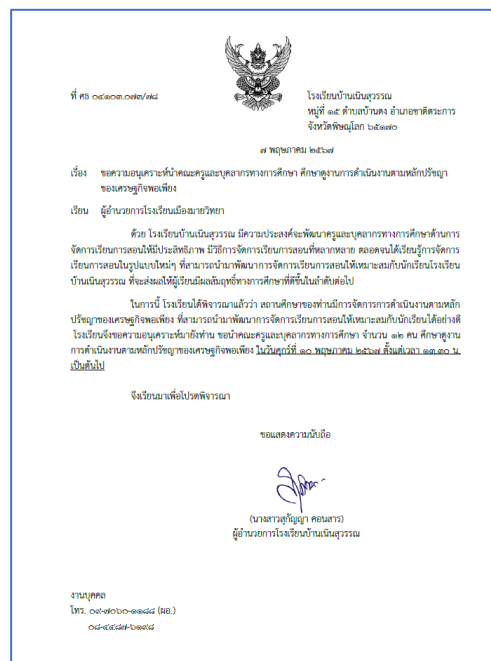
7.1 การเผยแพร่

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้มีการเผยแพร่องค์ความรู้ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้านการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีฯ บูรณาการการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ตามโครงการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์วิถีฯ ในถิ่นฐาน พัฒนาสู่นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาสู่ Soft Power เพื่อให้ผู้เรียนรักในถิ่นฐาน ผ่านทางช่องทางต่างๆ ดังนี้

1. การขยายผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้กับโรงเรียนต่างๆ ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน เช่น โรงเรียนบ้านเนินสุวรรณ จังหวัดพิษณุโลก ได้ขอความอนุเคราะห์นำคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามาศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนเมืองมายวิทยา

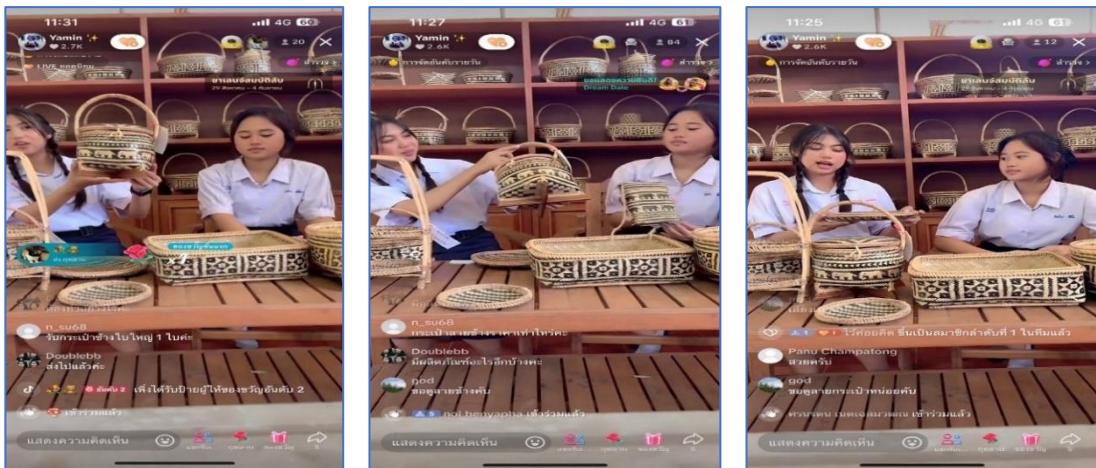

รูปภาพที่ 19 ศึกษาดูงานจาก โรงเรียนบ้านเนินสุวรรณ จังหวัดพิษณุโลก

รูปภาพที่ 20 หนังสือขอความอนุเคราะห์นำคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามาศึกษาดูงาน
จากโรงเรียนบ้านเนินสุวรรณ จังหวัดพิษณุโลก

2. โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้มีการเผยแพร่การดำเนินกิจกรรมและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานจักสานไม้ไผ่ของโรงเรียนผ่านช่องทางออนไลน์ <https://www.facebook.com/Muangmai Wittaya School>

รูปภาพที่ 21 การจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานจักสานไม้ไผ่เช่น ชั้นวางขนมสานไม้ไผ่ ตะกร้า กระจาด ถาดรองแก้ว ผ่านทางช่องทาง Tik Tok

3. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนผ่านกิจกรรม Open House “เมืองมายนิทัศน์”

รูปภาพที่ 22 การดำเนินงานของโรงเรียนผ่านกิจกรรม Open House

4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์โรงเรียนเมืองมายวิทยา

<http://www.mml.ac.th/mainpage>

รูปภาพที่ 23 การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนผ่านเว็บไซต์โรงเรียน

5. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนผ่านทาง Facebook ของโรงเรียนเมืองมายวิทยา

<https://www.facebook.com/MuangmaiwittayaSchool>

รูปภาพที่ 24 การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนผ่านทาง Facebook ของโรงเรียน

7.2 การได้รับการยอมรับ

1. โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนเมืองมายวิทยาได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะอาชีพระยะสั้น โดยการบูรณาการร่วมกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยได้กำหนดชั่วโมงกิจกรรมวิถีพอเพียง/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นในวันพฤหัสบดี คาบที่ 7 เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมในการส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพ และกิจกรรมอัตลักษณ์วิถีของโรงเรียน และได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุน ด้านอัตลักษณ์วิถีของโรงเรียน และด้านการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ โดยได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ลงสู่การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ดังนี้

ตารางเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนเมืองมายวิทยา									
วันเวลา	1 08.40 - 09.30	2 09.30 - 10.20	3 10.20 - 11.10	4 11.10 - 12.00	5 13.00 - 13.50	6 13.50 - 14.40	7 14.40 - 15.30	8 15.30 - 16.20	
จันทร์	021.101 ภาษาไทย ครูวิไล คาบ 125	021.101 สังคมศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 คณิตศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 วิทยาศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 สุขศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 ศิลปะ ครูวิไล คาบ 125	021.101 การงานอาชีพ ครูวิไล คาบ 125	021.101 ภาษาต่างประเทศ ครูวิไล คาบ 125	021.101 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูวิไล คาบ 125
อังคาร	021.101 ภาษาไทย ครูวิไล คาบ 125	021.101 สังคมศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 คณิตศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 วิทยาศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 สุขศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 ศิลปะ ครูวิไล คาบ 125	021.101 การงานอาชีพ ครูวิไล คาบ 125	021.101 ภาษาต่างประเทศ ครูวิไล คาบ 125	021.101 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูวิไล คาบ 125
พุธ	021.101 ภาษาไทย ครูวิไล คาบ 125	021.101 สังคมศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 คณิตศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 วิทยาศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 สุขศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 ศิลปะ ครูวิไล คาบ 125	021.101 การงานอาชีพ ครูวิไล คาบ 125	021.101 ภาษาต่างประเทศ ครูวิไล คาบ 125	021.101 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูวิไล คาบ 125
พฤหัสบดี	021.101 ภาษาไทย ครูวิไล คาบ 125	021.101 สังคมศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 คณิตศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 วิทยาศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 สุขศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 ศิลปะ ครูวิไล คาบ 125	021.101 การงานอาชีพ ครูวิไล คาบ 125	021.101 ภาษาต่างประเทศ ครูวิไล คาบ 125	021.101 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูวิไล คาบ 125
ศุกร์	021.101 ภาษาไทย ครูวิไล คาบ 125	021.101 สังคมศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 คณิตศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 วิทยาศาสตร์ ครูวิไล คาบ 125	021.101 สุขศึกษา ครูวิไล คาบ 125	021.101 ศิลปะ ครูวิไล คาบ 125	021.101 การงานอาชีพ ครูวิไล คาบ 125	021.101 ภาษาต่างประเทศ ครูวิไล คาบ 125	021.101 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูวิไล คาบ 125

รูปภาพที่ 25 ตารางเรียนนักเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

รูปภาพที่ 26 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2568 -2572

7.3 รางวัลที่ได้รับ

1. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มีผลงานและรางวัลด้านการจัดการเรียนการสอน หรือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

นางสาวณัฐธิดา บุญศรี ได้รับรางวัล “ระดับทอง” ผลงานที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ประเภทผู้ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Content Center) โครงการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2569 (ระดับประเทศ) จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ด้านสถานศึกษา มีผลงานการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1. โรงเรียนเมืองมายวิทยามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การนำสื่อในระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล (OBEC Content Center) รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับยอดเยี่ยม ประเภทผู้ขับเคลื่อนระบบคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Content Center) ปีการศึกษา 2568 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง ลำพูน และรางวัลสถานศึกษาต้นแบบ นิเทศภายใน ประจำปีการศึกษา 2568 (Internal Supervision Model School : ISMS Award) ระดับยอดเยี่ยมประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง ลำพูน และระดับดีเยี่ยมประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ด้านผู้เรียน มีผลงานและรางวัลด้านทักษะอาชีพ และอัตลักษณ์วิถี ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ปีการศึกษา 2567 – 2568 ดังนี้

1. รางวัล “ชนะเลิศ ระดับเหรียญทอง” การแข่งขันจักสานไม้ไผ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 72 ประจำปีการศึกษา 2567

2. รางวัล “รองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับเหรียญทอง” การแข่งขันจักสานไม้ไผ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 73 ประจำปีการศึกษา 2568

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จิตติมา วรณศรี. (2566). การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: [ไม่ปรากฏข้อมูลสำนักพิมพ์].
- วิจารณ์ พานิช. (2561). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: [ไม่ปรากฏข้อมูลสำนักพิมพ์].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการส่งเสริมการมีงานทำและการประกอบอาชีพของผู้เรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2563). แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้และทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:

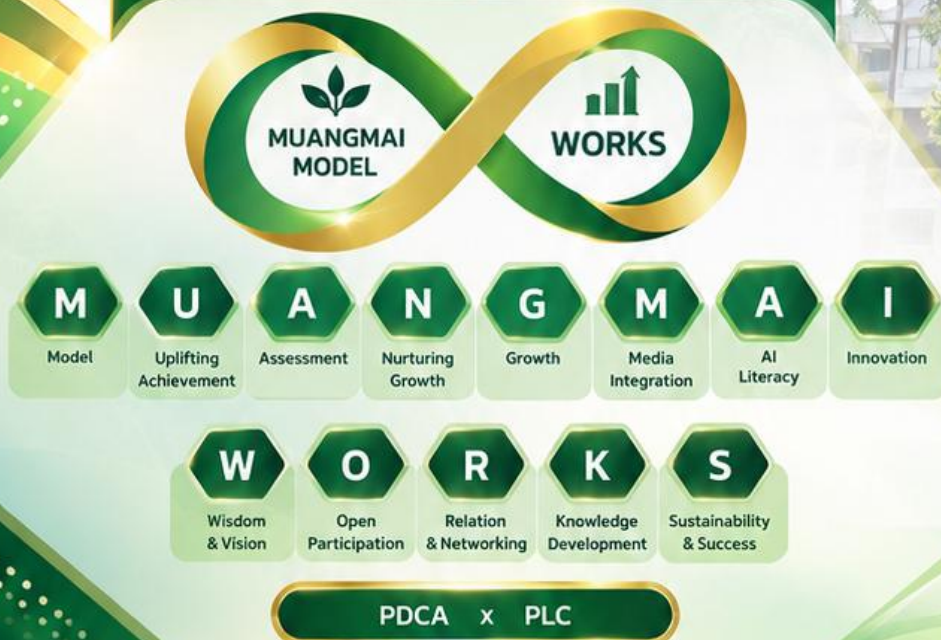
“เรียนรู้จากถิ่น
ต่อยอดสู่นาคตที่ยั่งยืน”

LOCAL WISDOM
GLOBAL OPPORTUNITY

“เด็กเมืองมาย
เติบโตด้วยปัญญา มีทักษะในชีวิต
สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
ก้าวสู่นาคตอย่างยั่งยืน”

MUANGMAI MODEL-WORKS

“ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา เพื่อคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน”

โรงเรียนเมืองมายวิทยา
MUANGMAI WITTAYA SCHOOL

From Local Roots
to Global Opportunities

- คุณภาพผู้เรียน
- การมีส่วนร่วมของชุมชน
- นวัตกรรมการศึกษา
- สู่สังคมที่ยั่งยืน

Knowledge
Skills
Life
Career
Soft Power

“ภูมิปัญญาท้องถิ่น
สร้างคนดี สร้างอาชีพ
สร้างอนาคต”

โรงเรียนเมืองมายวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

Scan เพื่อเรียนรู้
เพิ่มเติม